

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

**Prvi polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana
Nacionalne strategije za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU
u oblasti životne sredine i klimatskih promjena
za period 2018-2020.**

- za izvještajni period jul - decembar 2018. godine -

decembar 2018. godine

SADRŽAJ:

Uvod.....	4
1. Pregled realizacije obaveza po podoblastima za period jul - decembar 2018. godine.....	6
1.1. Horizontalno zakonodavstvo.....	6
1.2. Kvalitet vazduha	8
1.3. Upravljanje otpadom.....	8
1.4. Kvalitet voda	10
1.5. Zaštita prirode.....	12
1.6. Industrijsko zagađenje.....	14
1.7. Hemikalije	15
1.8. Buka.....	21
1.9. Civilna zaštita	21
1.10. Klimatske promjene.....	22
1.11 Horizontalne obaveze.....	24
2. Sumarni pregled.....	24
Z A K Lj U Č C I:	25

Akronimi

AZPŽS	Agencija za zaštitu prirode i životne sredine
CETI	Centar za ekotoksikološka ispitivanja
JLS	Jedinice lokalne samouprave
ME	Ministarstvo ekonomije
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma DEUMS – Direktorat za EU integracije i međunarodnu saradnju DŽS – Direktorat za životnu sredinu DUOKR – Direktorat za upravljanje otpadom i komunalni razvoj DKP – Direktorat za klimatske promjene
MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova DVS – Direktorat za vanredne situacije
MZ	Ministarstvo zdravljia
UBHVFP	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
UC	Uprava carina
UIP	Uprava za inspekcijske poslove
UV	Uprava za vode
UŠ	Uprava za šume
ZHS	Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju

Uvod

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 28. jula 2016. godine donijela *Nacionalnu strategiju za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena s Akcionim planom za period 2016-2020.* (u daljem tekstu: Strategija s AP).

Strategija s AP je pripremljena i strukturirana da kao sveobuhvatni dokument odgovori na zahtjeve početnog mjerila za Poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene (P27), i predstavlja osnov za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, uključujući i planove za razvoj relevantih administrativnih kapaciteta i procjenu potrebnih finansijskih sredstava. Takođe, Strategijom s AP predviđena je izrada *Plana reorganizacije i jačanja administrativnih kapaciteta u sektorima životne sredine i klimatskih promjena za period 2017-2020.* (Plan), koji je Vlada donijela na sjednici 12. jula 2017. godine. Planom je detaljno sagledano stanje administrativnih kapaciteta u institucijama na državnom i lokalnom nivou relevantnim za pitanja P27, te definisana potreba za dodatnim angažovanjem 41 novog službenika do 2020. (40 na državnom i 1 na lokalnom nivou). Imajući u vidu činjenicu da se o realizaciji Plana Vlada izvještava na godišnjem nivou, pitanja administrativnih kapaciteta nijesu razmatrana predmetnim Izvještajem.

P27 obuhvata deset podoblasti, i to: Horizontalno zakonodavstvo, Kvalitet vazduha, Upravljanje otpadom, Kvalitet voda, Zaštita prirode, Industrijsko zagađenje, Hemikalije, Buka, Civilna zaštita i Klimatske promjene, i sve su obuhvaćene Strategijom s AP, kao i Akcionim planom (AP) kojim je za iste predviđena realizacija mjera u pogledu transpozicije i implementacije pravne tekovine EU u ovoj oblasti, za period 2018-2020.

Ekonomski i finansijska analiza Strategije s AP, kojima se ujedno definišu izvori i modeli finansiranja, pokazale su da će ukupni troškovi usklađivanja sa standardima EU do 2035. godine za oblast životne sredine i klimatskih promjena iznositi 1,42 milijarde EUR.

Strategijom s AP je definisana metodologija izvještavanja, u skladu sa kojom se vrši praćenje realizacije obaveza za svih deset podoblasti, kroz pripremu kvartalnih izvještaja, a posredstvom koordinatora podoblasti. Shodno Strategiji s AP, kvartalne i godišnji izvještaj o realizaciji priprema MORiT (Direktorat za EU integracije i međunarodnu saradnju), u skladu sa odgovarajućom procedurom i dostavlja Vladi na razmatranje i usvajanje. Od donošenja Strategije s AP, Vlada je usvojila **tri kvartalna Izvještaja o implementaciji Strategije s AP**, i to za periode: **jul-decembar 2016. godine** (I Izvještaj), **januar-mart 2017. godine** (II Izvještaj) i **april-jun 2017.godine** (III Izvještaj), kao i **Godišnji izvještaj za period jul 2016 – decembar 2017. godine**.

Shodno dinamici pregovaračkog procesa, nakon usvajanja Pregovaračke pozicije za Poglavlje 27 i Programa pristupanja Crne Gore EU 2018-2020, revidovan je Akcioni plan Strategije, čime su rokovi za realizaciju obaveza u potpunosti usklađeni sa navedenim dokumentima i prilagođeni trenutnom stanju i postignutom napretku u oblasti životne sredine i klimatskih promjena. **Akcioni plan Nacionalne strategije za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena za period 2018-2020.** (Akcioni plan Strategije 2018 – 2020.) donešen je na Sjednici Vlade 21. juna 2018. godine i istim je predviđeno polugodišnje izvještavanje o realizaciji.

Akcionim planom Strategije 2018 – 2020. predviđena je realizacija ukupno 253 obaveze, (131 u okviru transpozicije i 122 u okviru implementacije), dok istim nisu prepoznate obaveze čiji rok za realizaciju prelazi 2020, a za koje su Pregovaračkom pozicijom zahtijevani tranzicioni periodi.

Akcionim planom Strategije 2018 – 2020. za izvještajni period, a koji obuhvata **jul – decembar 2018. godine** predviđena je realizacija **ukupno 125 obaveza** (71 u dijelu transpozicije i 54 u dijelu implementacije), **od čega je realizovano 60 obaveza (48%)**, i to 32 u dijelu transpozicije (45,07%) i 28 u dijelu implementacije (51,85%).

1. Pregled realizacije obaveza po podoblastima za period jul - decembar 2018. godine

1.1. Horizontalno zakonodavstvo

U podoblasti Horizontalno zakonodavstvo, za izvještajni period predviđena je realizacija 18 obaveza (8 u dijelu transpozicije i 10 u dijelu implementacije), od čega je realizovano 8 (4 u dijelu transpozicije i 4 u dijelu implementacije), te je stepen realizacije 44,44%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE						
HORIZONTALNO ZAKONODAVSTVO						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2014/52/EU (EIA)	1 Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu	MORT - DŽS	II kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 14.6.2018.
2.	Regulativa Komisije 1205/2008/EZ (Metapodaci)	2 Donošenje podzakonskog akta	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o načinu izrade i bližim elementima metapodataka za skup prostornih podataka i servis prostornih podataka („Službeni list Crne Gore”, br. 080/18 od 14.12.2018.)
3.	Regulativa Komisije 976/2009/EZ (Definicija elemenata metapodataka)	3 Donošenje podzakonskog akta	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Kako Crna Gora još nije članica EU nema obavezu po ovom celeksu, pa je realizacija iste odložena.
4.	Regulativa Komisije 268/2010/EU (Pristup prostornim podacima)	4 Donošenje podzakonskog akta	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Pravilnik o pravilima interoperabilnosti kojima se obezbjeđuje povezanost između različitih skupova prostornih podataka i servisa prostornih podataka – u finalnoj fazi izrade.
5.	Regulativa Komisije 1089/2010/EU (Interoperabilnost)	5 Donošenje podzakonskog akta	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Budući da su u toku izmjene Odluke Komisije 2009/442/EZ i njeno usvajanje se očekuje krajem 2019, odlučeno je da se izrada podzakonskog akta finalizuje nakon usvajanja Odluke. Crna Gora nema obavezu izvještavanja do dana ulaska u EU.
6.	Odluka Komisije 2009/442/EZ (Monitoring i Izvještavanje)	6 Donošenje podzakonskog akta	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Organizovana je TAIEX radionica za pomoć u izradi pravilnika, ali ista nije dala očekivane rezultate te je realizacija obaveze prolongirana.
7.	Regulativa 401/2009/EZ (EEA i EIONET)	7 Donošenje podzakonskog akta	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	

8.	Preporuke 2001/331/EZ (Inspekcija)	8	Zakon o industrijskim emisijama	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Zakon o industrijskim emisijama donešen je na sjednici Vlade od 13.12.2018.
----	------------------------------------	---	---------------------------------	------------	------------------	--------------------	---

PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPISA

HORIZONTALNO ZAKONODAVSTVO

Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2008/99/EZ (Zaštita životne sredine kroz krivični zakon)	9 Priprema plana za podizanje nivoa znanja (jačanje svijesti) svih aktera uključenih u oblast krivično-pravne zaštite životne sredine i javnosti, kroz treninge i radionice svih predstavnika zaduženih za ova pitanja: MP, MORT, UIP, Državno tužilaštvo, sudski vještaci, sudovi (Plan)	MORT - DEUMS	II kvartal 2018.	REALIZOVANO	Plan stručnog usavršavanja državnih službenika za oblast životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori za period 2019 – 2020.
2.	Direktiva 2007/2/EZ (INSPIRE)	10 Pripremiti specifičan plan transpozicije i implementacije INSPIRE Direktive (PLAN INSPIRE)	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Plan je u završnoj fazi izrade, očekuje se finalizacija do kraja 2018. godine.
3.	Regulativa Komisije 1205/2008/EZ (Metapodaci)	11 Pripremiti INSPIRE DSIP				
4.	Regulativa Komisije 976/2009/EZ (Definicija elemenata metapodataka)	12 Pripremiti INSPIRE DSIP				
5.	Regulativa Komisije 268/2010/EU (Pristup prostornim podacima)	13 Pripremiti INSPIRE DSIP				
6.	Regulativa Komisije 1089/2010/EU (Interoperabilnost)	14 Pripremiti INSPIRE DSIP				
7.	Odluka Komisije 2009/442/EZ (Monitoring i Izvještavanje)	15 Pripremiti INSPIRE DSIP				
8.	Preporuke 2001/331/EZ (Inspekcija)	16 Priprema plana dodatne obuke inspektora u Upravi za inspekcijske poslove	MORT - DEUMS UIP	II kvartal 2018.	REALIZOVANO	Plan stručnog usavršavanja državnih službenika za oblast životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori za period 2019 – 2020.
9.	Direktiva 2001/42/EZ (SEA)	17 Priprema Plana obuka	MORT - DEUMS	II kvartal 2018.	REALIZOVANO	Plan stručnog usavršavanja državnih službenika za oblast životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori za period 2019 – 2020.

10.	Direktiva 2011/92/EU (EIA) (2014/52/EU)	18	Priprema Plana obuka	MORT - DEUMS	II kvartal 2018.	REALIZOVANO	Plan stručnog usavršavanja državnih službenika za oblast životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori za period 2019 – 2020.
-----	---	----	----------------------	--------------	------------------	-------------	--

1.2. Kvalitet vazduha

U podoblasti Kvalitet vazduha, za izvještajni period predviđena je realizacija jedne obaveze u dijelu transpozicije, i ista je realizovana, te je **stepen realizacije 100%**.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE							
KVALITET VAZDUHA							
Br	Naziv EU propisa	Mjera		Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva Komisije 2015/1480/EU (Referentne metode, validacija podataka, lokacije mjernih stanica)	1	Izmjene i dopune Uredbe o uspostavljanju mreže za monitoring kvaliteta vazduha	MORT	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	Uredba o izmjenama i dopuni Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 064/18 od 4.10.2018.)

1.3. Upravljanje otpadom

U podoblasti Upravljanje otpadom, za izvještajni period predviđena je realizacija 20 obaveza (13 u dijelu transpozicije i 7 u dijelu implementacije), od čega su realizovane 4 (2 u dijelu transpozicije i 2 u dijelu implementacije), te je stepen realizacije 20%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE							
UPRAVLJANJE OTPADOM							
Br	Naziv EU propisa	Mjera		Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2008/98/EZ (Okvirna Direktiva o otpadu)	1	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Javna rasprava je sprovedena u periodu 31.8 - 10.10.2018. U toku je priprema za dostavljanje Sekretarijatu za zakonodavstvo.
2.	Direktiva 94/62/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta (Ambalaža i ambalažni otpad)	2	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
3.	Direktiva 2006/66/EZ (Baterije i akumulatori)	3	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
4.	Regulativa Komisije 493/2012/EU (Računanje efikasnosti reciklaže – Baterije i akumulatori)	4	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	

5.	Direktiva Komisije 93/86/EEZ (Označavanje baterija)	5	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
6.	Direktiva 2012/19/EU (WEEE)	6	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
		7	Donošenje podzakonskog akta	MORT - DUOKR	III kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Izrada podzakonskog akta će početi nakon donošenja Zakona o upravljanju otpadom.
7.	Direktiva 2011/65/EU (RoHS)	8	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Javna rasprava je sprovedena u periodu 31.8 - 10.10.2018. U toku je priprema za dostavljanje Sekretarijatu za zakonodavstvo.
		9	Donošenje podzakonskog akta	MORT - DUOKR	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o graničnim vrijednostima prisustva opasnih materija u električnim i elektronskim proizvodima ("Službeni list Crne Gore", br. 067/18)
8.	Direktiva 2000/53/EZ (Otpadna vozila)	10	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Javna rasprava je sprovedena u periodu 31.8 - 10.10.2018. U toku je priprema za dostavljanje Sekretarijatu za zakonodavstvo.
9.	Direktiva Savjeta 96/59/EZ (PCB/PCT)	11	Izmjene i dopune podzakonskog akta / donošenje podzakonskog akta	MORT - DUOKR	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o postupanju sa opremom i otpadom koji sadrži PCB ("Službeni list Crne Gore", br. 048/12, 067/18).
10.	Direktiva Savjeta 86/278/EEZ (Kanalizacioni mulji)	12	Izmjene i dopune podzakonskog akta / donošenje podzakonskog akta	MORT - DUOKR	III kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Izrada podzakonskog akta će početi nakon donošenja Zakona o upravljanju otpadom.
11.	Direktiva 2006/21/EZ (Rudarski otpad)	13	Donošenje Zakona	MORT - DUOKR ME	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Javna rasprava je sprovedena u periodu 31.8 - 10.10.2018. U toku je priprema za dostavljanje Sekretarijatu za zakonodavstvo.

PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPISA						
UPRAVLJANJE OTPADOM						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2008/98/EZ (Okvirna direktiva o otpadu)	13 Pripremiti Specifični plan za implementaciju direktive (DSIP)	MORT - DUOKR JLS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	DSIP su u finalnoj fazi obrade.
2.	Direktiva 1999/31/EZ (Direktiva o deponijama)	14 Pripremiti Specifični plan za implementaciju direktive (DSIP)	MORT - DUOKR JLS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
3.	Direktiva 94/62/EZ (Ambalaža i ambalažni otpad)	15 Pripremiti Specifični plan za implementaciju direktive (DSIP)	MORT - DUOKR JLS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
4.	Direktiva 2006/66/EZ, Regulativa (EU) br. 493/2012 i Direktiva 93/86/EEZ (Baterije i akumulatori)	16 Pripremiti Specifični plan za implementaciju direktive (DSIP)	MORT - DUOKR AZPŽS UIP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
5.	Direktiva 2012/19/EU (Električni i elektronski otpad - WEEE)	17 Pripremiti Specifični plan za implementaciju direktive (DSIP)	MORT - DUOKR AZPŽS UIP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
6.	Direktiva 2011/65/EU (Toksične supstance u električnoj i elektronskoj opremi - RoHS)	18 Implementacija podzakonskog akta	MORT - DUOKR	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o graničnim vrijednostima prisustva opasnih materija u električnim i elektronskim proizvodima ("Službeni list Crne Gore", br. 067/18)
7.	Direktiva 2000/53/EZ(Vozila na kraju životnog ciklusa - ELV)	19 Studija o posebnim tokovima otpada	MORT - DUOKR AZPŽS UIP	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Studija je izrađena u saradnji sa UNDP kroz projekat „Izrada studije i specifičnih planova za upravljanje posebnim vrstama otpada“

1.4. Kvalitet voda

U podoblasti Kvalitet voda, za izvještajni period predviđena je realizacija 20 obaveza (14 u dijelu transpozicije i 6 u dijelu implementacije), od čega je realizovano 11 (9 u dijelu transpozicije i 2 u dijelu implementacije), što čini stepen realizacije od 55%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE						
KVALITET VODA						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2000/60/EZ (Okvirna direktiva o vodama -WFD)	1 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPRR	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 28.6.2018.
		2 Pravilnik o standardima kvaliteta vode i kriterijumima za određivanje stanja vode uključujući listu prioritetnih supstanci			NEREALIZOVANO	Tekst pravilnika je usaglašen, i biće upućen na mišljenje relevantnim institucijama i objavljivanje u Službenom listu nakon objavljivanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama u istom.
2.	Direktiva Komisije 2009/90/EZ (Tehničke analize i praćenje statusa voda)	3 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPRR	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 28.6.2018.
		4 Pravilnik o standardima kvaliteta vode i kriterijumima za određivanje stanja vode uključujući listu prioritetnih supstanci		IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Tekst pravilnika je usaglašen, i biće upućen na mišljenje relevantnim institucijama i objavljivanje u Službenom listu nakon objavljivanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama u istom.
3.	Direktiva Savjeta 98/83/EZ (Voda za piće)	5 Pravilnik o parametrima, njihovoj vrijednosti, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu i obimu analiza zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu	MZ MPRR (UV)	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu („Službeni list CG“, br. 64/2018 od 4.10.2018.)
		6 Pravilnik o bližoj sadržini, načinu i obimu sprovođenja monitoringa vode, mjestu i načinu uzimanja uzoraka, učestalosti uzorkovanja, metodama za analize parametara i drugim pitanjima od značaja za sprovođenje monitoringa vode za ljudsku upotrebu		III kvartal 2018.	REALIZOVANO	
4.	Direktiva 2006/7/EZ (Vode za kupanje)	7 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPRR	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 28.6.2018.
		8 Pravilnik o standardu kvaliteta vode za kupanje	MPRR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Tekst pravilnika je usaglašen, i biće upućen na mišljenje relevantnim institucijama i objavljivanje u Službenom listu nakon objavljivanja

						Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama u istom.	
5.	Direktiva 2006/118/EZ (Podzemne vode)	9	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPRR	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 28.6.2018.
		10	Pravilnik o standardima kvaliteta vode i kriterijumima za određivanje stanja vode uključujući listu prioritetnih supstanci	MPRR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Tekst pravilnika je usaglašen, i biće upućen na mišljenje relevantnim institucijama i objavljanje u Službenom listu nakon objavljanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama u istom.
6.	Direktiva Savjeta 91/676/EEZ (Nitriti)	11	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPRR	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 28.6.2018.
7.	Direktiva 2008/105/EZ (Standardi kvaliteta vode EQS)	12	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPRR	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 28.6.2018.
		13	Pravilnik o standardima kvaliteta vode i kriterijumima za određivanje stanja vode uključujući listu prioritetnih supstanci	MPRR	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Tekst pravilnika je usaglašen, i biće upućen na mišljenje relevantnim institucijama i objavljanje u Službenom listu nakon objavljanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama u istom.
8.	Direktiva 2007/60/EZ (Rizici od poplava)	14	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	MPRR MUP	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 28.6.2018.

PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPISA						
KVALITET VODA						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2000/60/EZ (Okvirna direktiva o vodama)	15 Uspostavljanje mreže mjernih stanica za površinske i podzemne vode	ZHS	II kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Obaveza će se realizovati donošenjem Programa monitoringa voda za 2019, čije se usvajanje očekuje u 2019. godini.
2.	Direktiva 91/271/EEZ (Komunalne otpadne vode) i Odluka 2014/431/EU (Format izvještavanja)	16 Revizija Strateškog master plana i priprema Specifičnog plana za implementaciju direktive (DSIP)	MORT JLS	II kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Obradivač dokumenta prvo bitno nije dostavio Dokument zadovoljavajućeg kvaliteta, te je rok usvajanje istog pomeren za III kvartal 2019.
		17 Nastavak izgradnje komunalne infrastrukture	MORT JLS	Kontinuirano	REALIZOVANO	Obaveza se kontinuirano realizuje kroz izgradnju neophodne infrastrukture (PPOV, kanalizacione mreže i sl).
3.	Direktiva 98/83/EZ (Voda za piće)	18 Nastavak izgradnje komunalne infrastrukture za snabdijevanje vodom za piće	MORT JLS	Kontinuirano	REALIZOVANO	Obaveza se kontinuirano realizuje kroz izgradnju neophodne infrastrukture (PPV, vodovodne mreže i sl).
4.		19 Definisanje podzemnih vodnih tijela	MPRR - UV	II kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	

Direktiva 2006/118/EZ (Podzemne vode)	20	Uspostavljanje mreže mjernih stanica i monitoringa podzemnih voda	MPRR (UV) ZHS	II kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Obaveza će se realizovati donošenjem Programa monitoringa voda za 2019., čije se usvajanje očekuje u 2019.
--	----	---	------------------	------------------	----------------------	--

1.5. Zaštita prirode

U podoblasti Zaštita prirode, za izvještajni period predviđena je realizacija 14 obaveza (2 u dijelu transpozicije i 12 u dijelu implementacije), od čega je realizovano 6 (1 u dijelu transpozicije i 5 u dijelu implementacije), te je stepen realizacije je 42,86%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE							
ZAŠTITA PRIRODE							
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar	
1.	Regulativa 1143/2014/EU (Invazivne vrste)	1 Donošenje Zakona	MORT - DŽS MPRR MSP	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 20.12.2018.	
2.	Regulativa Savjeta Br. 3254/91/EEZ (Zamke za hvatanje životinja)	2 Donošenje Zakona	MPRR MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Dostavljen na mišljenje EK.	
PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPSA							
ZAŠTITA PRIRODE							
Br	Propis EU	Aktivnost	Radnje	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 1999/22/EZ (Držanje divljih životinja u zoološkim vrtovima)	Pripremiti i sprovesti Specifični plan za implementaciju direktive (DSIP)	3 Definisati vrste životinja koje su mogu držati u zoološkom vrtu i odrediti odstupanja za male zoološke vrtove korišćenjem iskustva država članica EU (uz pomoć eksperta iz EU)	MPRR MORT - DŽS UBHVFP AZPŽS UIP JLS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Direktiva je transponovana kroz Zakon o zaštiti dobrobiti životinjja („Službeni list list CG”, br. 14/08 i 47/15) i Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava zoološki vrt („Službeni list CG”, br. 34/2015), dok će se u cilju provjere uspostavljenog okvira i utvrđivanja potrebe dodatnog usaglašavanja odobrena TAIEX ekspertska misija početkom 2019.
			4 Uspostaviti sistem licenciranja za zoološke vrtove		IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
			5 Poboljšati sistem vođenja evidencije u registru zooloških vrtova		IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
2.	Direktiva 83/129/EEZ (uvoz kože i drugih derivata foka)	Pripremiti i sprovesti poseban	6 Obezbijediti odgovarajuće kriterijume za zapošljavanje carinika i neophodne obuke u vezi sa inspekcijom pošiljki	MORT - DŽS AZPŽS UC UIP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Kako obaveze nisu realizovane u planiranom roku, apliciraće se za TAIEX podršku kroz organizovanje

		plan implementacije	7	Ojačati kapacitete za identifikovanje proizvoda od foke		IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	ekspertske misije i radionica, koje će biti realizovane u 2019.
3.	Regulativa Br.1007/2009/EZ (Trgovina proizvodima od foka)		8	Uspostaviti sistem monitoringa za zabranu uvoza proizvoda od foke i omogućavanje primjene potrebnih uvoznih procedura od strane carinskih sektora		Kontinuirano	REALIZOVANO	Carinske službe i ekološka inspekcija kontinuirano vrše monitoring uvoza proizvoda od foke i omogućavanje primjene potrebnih uvoznih procedura na graničnim prelazima.
4.	Regulativa Savjeta Br. 3254/91/EEZ (zabrana korišćenja nagaznih zamki)	Preciznije regulisati implementaciju	9	Zabraniti uvoz kože i proizvoda iz zemalja koje nijesu navedene u Aneksu Odluke 98/596 EZ	MPRR MORT - DŽS UIP UC	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o bližim uslovima za promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni list Crne Gore“ br. 61/17 od 2.10.2017.)
			10	Ojačati sistem sprovođenja		Kontinuirano	REALIZOVANO	Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu, dok su inspekcijske kontrole intenzivirane, čime je ojačan sistem implementacije Regulative.
			11	Implementirati proceduru sertifikacije za uvoz koža i proizvoda (čl. 4)		IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Aktivnost se kontinuirano odvija u kontekstu izdavanja dozvola. Do sada nije bilo zahtjeva za izdavanje dozvola po ovom pitanju.
			12	Implementirati efektivan sistem monitoringa i sprovođenja		IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Monitoring kontinuirano vrši lovna inspekcija.
5.	Regulativa Br. 995/2010/EU, Regulativa Br. 363/2012/EU i Regulativ-a Br. 607/2012/EU «Drvo»	Pripremiti i sprovedi poseban plan implementacije	13	Definisati zone koje su naročito osjetljive u pogledu nelegalne sječe ili drugih nelegalnih aktivnosti	MPRR UŠ UIP UC	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Obaveza će biti realizovana kroz Akcioni plan za suzbijanje bespravnih aktivnosti u oblasti šumarstva, koji je u nadležnosti MPRR i biće donešen 2019.
			14	Definisati instituciju koja je nadležna za monitoring i izdavanje sertifikata		IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Realizacija obaveze je uslovljena reformom u oblasti šumarstva, koja je u toku. Nakon usaglašavanja budućeg modela biće moguće definisati nadležnu instituciju.

1.6. Industrijsko zagađenje

U podoblasti Industrijsko zagađenje, za izvještajni period predviđena je realizacija 3 obaveze (1 u dijelu transpozicije i 2 u dijelu implementacije), od čega su realizovane 2 (1 u dijelu transpozicije i 1 u dijelu implementacije), što čini stepen realizacije od 66,67%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE						
INDUSTRIJSKO ZAGAĐENJE						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2010/75/EU (Industrijske emisije)	1 Izrada i donošenje Zakona o industrijskim emisijama	MORT	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Zakon o industrijskim emisijama donešen je na sjednici Vlade od 13.12.2018.
PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPISTA						
INDUSTRIJSKO ZAGAĐENJE						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2010/75/EU o industrijskim emisijama (IED)	2 Izraditi Specifični plan za implementaciju direktive (DSIP) ¹	MORT	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Predlog Plana je poslat AZPŽS, UIP i operaterima, nakon usklađivanja sa komentarima isti će biti dostavljen EK.
2.	Direktiva 2012/18/EU o kontroli opasnosti od većih udesa koji uključuju opasne supstance (SEVESO III)	3 Identifikovati «SEVESO» postrojenja u Crnoj Gori ²	AZPŽS UIP	Kontinuirano	REALIZOVANO	Ekološka inspekcija je u prethodnom periodu kontrolisala operatere SEVESO postrojenja i donosila rješenja kojima se nalaže dostavljanje obavještenja AZPŽS kao nadležnom organu. Do sada je AZPŽS dostavljeno 119 obavještenja o SEVESO postrojenjima, od strane operatera, od kojih su 6 SEVESO postrojenja većeg rizika.

¹ Obezbjedena tehnička podrška kroz projekat koji zajednički sprovode kancelarija UNDP-a u Crnoj Gori i Vlada Crne Gore

² Agencija je izradila register Seveso postrojenja.

1.7. Hemikalije

U podoblasti Hemikalije, za izvještajni period predviđena je realizacija 26 obaveza (16 u dijelu transpozicije i 10 u dijelu implementacije), od čega je realizovano 21 (13 u dijelu transpozicije i 8 u dijelu implementacije), te je stepen realizacije je 80,77%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE						
HEMIKALIJE						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Regulativa br. 1907/2006/EZ (REACH)	1 Pravilnik o načinu izrade i sadržaju Izvještaja o bezbjednosti hemikalije	MORT - DŽS	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore”, br. 37/18 od 7.6.2018.
		2 Uredba o zabrani i ograničenju korišćenja, stavljanja u promet i proizvodnji hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu		III kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore”, br. 70/18 od 31.10.2018.
2.	Regulativa br. 648/2004/EZ (Detergenti)	3 Pravilnik o metodama ispitivanja biorazgradljivosti površinski aktivne supstance	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore”, br. 71/2018 od 5.11.2018.
		4 Pravilnik o listi površinski aktivnih supstanci koje se mogu upotrebljavati u detergentima		IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore”, br. 71/2018 od 5.11.2018.
3.	Regulativa br. 850/2004/EZ (POPs)	5 Zakon o upravljanju otpadom	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Javna rasprava je sprovedena u periodu 31.8 - 10.10.2018. U toku je priprema za dostavljanje Sekretarijatu za zakonodavstvo.
		6 Lista opasnih hemikalija i proizvoda čiji je izvoz zabranjen		IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore”, broj 71/2018.
		7 Uredba o zabrani i ograničenju korišćenja, stavljanja u promet i proizvodnji hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu		III kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore”, br. 70/18 od 31.10.2018.
4.	Direktiva Savjeta 87/217/EEZ (Azbest)	8 Uredba o zabrani i ograničenju korišćenja, stavljanja u promet i	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore”, br. 70/18 od 31.10.2018.

			proizvodnji hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu				
5.	Direktiva 2004/9/EZ (Verifikacija - Dobra laboratorijska praksa)	9	Pravilnik o bližem sadržaju zahtjeva i obrasca DLP sertifikata	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o bližem sadržaju zahtjeva i sertifikata dobre laboratorijske prakse („Službeni list Crne Gore“, br. 78/18 od 4.12.2018.)
		10	Pravilnik o bližim smjericama i uslovima za DLP		IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Upućen na objavljivanje u službenom listu.
6.	Direktiva 2010/63/EU (Zaštita životinja koje se koriste u naučne svrhe)	11	Pravilnik o bližim uslovima načina držanja eksperimentalnih životinja	MPRR UBHVFP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Upućen Sekretarijatu za zakonodavstvo na davanje mišljenja,
7.	Regulativa br. 2017/852/EZ o živi koja stavlja van snage Regulativu 1102/2008	12	Zakon o industrijskim emisijama	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade Crne Gore od 13.12.2018.
		13	Zakon o upravljanju otpadom		IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Javna rasprava je sprovedena u periodu 31.8 - 10.10.2018. U toku je priprema za dostavljanje Sekretarijatu za zakonodavstvo.
		14	Pravilnik o graničnim vrijednostima prisustva opasnih materija u električnim i elektronskim proizvodima		III kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore“, br. 67/18 od 17.10.2018.
8.	Odluka Savjeta 2017/939/EU Odluka Savjeta 2017/938/EU	15	Zakon o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi	MORT - DŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 6.9.2018.
9.	Direktiva 2004/42/EZ (VOCs "Boje")	16	Uredba o zabrani i ograničenju korišćenja, stavljanja u promet i proizvodnji hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu	MORT - DŽS	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	„Službeni list Crne Gore“, br. 70/18 od 31.10.2018

PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPISA						
HEMIKALIJE						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Regulativa br. 1272/2008/EZ o klasifikaciji, obilježavanju i pakovanju supstanci i smješa (CLP)	17 Uspostaviti «Centar za kontrolu trovanja» - (tijelo zaduženo za primanje informacija u vezi sa hitnim zdravstvenim intervencijama) i izvršiti dodatnu obuku kadrova (toksikologija) ³	MZ	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Nijesu obezbijedena finansijska sredstva za stvaranje uslova (prostor, oprema, odgovarajući kadar) za rad centra, te se realizacija obaveze ne planira prije 2020.
2.		18 Informisanje relevantnih zainteresovanih strana o bezbjednom korišćenju hemikalija	AZPŽS	kontinuirano	REALIZOVANO	<ul style="list-style-type: none"> - Kroz IPA projekat Pripremne mjere za upravljanje hemikalijama za zemlje kandidate i potencijalne kandidate koji realizuje Evropska agencija za hemikalije (ECHA) izrađeni su informativni flajeri: <i>Smjernice i instrumenti za dalje korisnike, Informacije o hemikalijama i Bezbjednosni listovi i scenariji izloženosti</i> i isti su postavljeni na web stranicu MORiT-a i AZPŽS (http://www.mrt.gov.me/organizacija/zivotna_sredina/184212/Informacije-o-hemikalijama.html, https://epa.org.me/publikacije/); - Za predstavnike CETI i IJZ organizovane su online obuke o toksikologiji, od strane Evropske agencije za hemikalije; - Predstavnici UIP i AZPŽS učestvovali su u studijskoj posjeti Njemačkom Institutu za zdravlje i zaštitu na radu, vezano za implementaciju regulative REACH i CLP;

³ Strategijom upravljanja hemikalijama 2015-2018. je takođe predviđeno uspostavljanje Centra za kontrolu trovanja za 2018. godinu. Zaključak Vlade Crne Gore od 18. maja 2016. godine obavezuje Ministarstvo zdravlja da uspostavi Jedinicu za kontrolu trovanja sa obučenim ljekarima i specijalistima za medicinsku toksikologiju, u okviru Kliničkog centra do 2018.

3.	Regulativa br. 528/2012/EZ (Stavljanje u promet i korišćenje biocidnih proizvoda)	19	Obuka kadrova u MORT, AZPŽS i UIP kao i svih relevantnih subjekata radi adekvatne implementacije regulative	MORT - DŽS AZPŽS UIP	Kontinuirano	REALIZOVANO	<ul style="list-style-type: none"> - Prisustvo radionici i sastanaku ECHA na temu ocjenjivanja supstanci i upravljanja rizikom od hemikalija, kao i Hemijskom forumu (HCF) 13-15. 6. 2018. u Helsinkiju. - Učešće na 13. sastanku <i>HelpNet</i> nadzorne grupe i radionicama, 2.10.2018. u Helsinkiju. - 22-26.10.2018. održana je TAIEX ekspertska misija „Usaglašenost crnogorskog zakonodavstva o biocidnim proizvodima sa zakonodavstvom EU“; - Predstavnici MORiT i AZPŽS učestvovali su na obuci za IT alate i konferenciji „Biocides Day“, održanoj 23-24. oktobra u Evropskoj agenciji za hemikalije; - Predstavnik UIP učestvovao na II Konferenciji o nadzoru nad REACH, CLP i BPR i sastanku FORUMA⁴, 13-14 novembar 2018.
4.	Direktiva 2010/63/EU (Zaštita životinja koje se koriste u naučne svrhe)	20	Izdavanje odobrenja za izvođenje eksperimenta na osnovu stručnog mišljenja Savjeta za zaštitu životinja o etičkoj i naučnoj opravdanosti obavljanja eksperimenta. ⁵	MPRR - UBHVFP	Kontinuirano	REALIZOVANO	Savjet za zaštitu životinja formiran je u maju 2018. radi praćenja razvoja naučnih i stručnih saznanja na području zaštite životinja i predlaganja načina poboljšanja zaštite životinja u Crnoj Gori, davanja stručnih mišljenja po pitanjima etike i zaštite životinja u postupcima upotrebe životinja za eksperiment. Zahtjeva za izdavanje Odobrenja za izvođenje eksperimenta nije bilo.
5.	Regulativa br. 649/2012/EU (Izvoz-uvoz hemikalija - PIC)	21	Sprovođenje PIC postupka u skladu sa ovom Regulativom i Roterdamskom konvencijom	AZPŽS	Kontinuirano	REALIZOVANO	Proces izdavanja dozvola je kontinuiran, do početka novembra 2018. izdato je 18 dozvola.

⁴ Forum za razmjenu informacija o sprovođenju REACH, BPR i CLP

⁵ U dosadašnjem periodu u Crnoj Gori nije postojalo interesovanje za sprovođenje eksperimenata na životinjama sa naznakama da ih ni u bliskoj budućnosti neće biti.

		22	Izgradnja kapaciteta (ljudskih resursa) za ispunjavanje obaveza Roterdamske konvencije za zaštitu zdravlja ljudi i životne sredine od opasnih hemikalija ⁶	MORT - DŽS AZPŽS UC	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Radionica „Implementacija Roterdamske konvencije“ 27-28.11.2018. u Podgorici.
6.	Regulativa br. 648/2004/EZ (Detergenti)	23	Izdavanje dozvola za korišćenje površinski aktivne supstance (industrijski detergent)	AZPŽS	Kontinuirano	REALIZOVANO	Nije bilo zahtjeva.
7.	Regulativa Br. 850/2004/EZ (POPs)	24	Uspostavljanje inventara ispusta POPs-ova u vodu i zemljište, i unapređenje inventara ispusta POPs u vazduhu kroz Program monitoringa životne sredine	AZPŽS UIP	Kontinuirano	REALIZOVANO	Kroz Program monitoringa životne sredine isti je djelimično obuhvaćen, ali postoji prostor za dodatno unapređenje kroz buduće Programme monitoringa.
		25	Ažuriranje Nacionalnog implementacionog plana (NIP) za Stokholmsku konvenciju	MORT - DŽS AZPŽS CETI	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Izrađen je Nacrt Ažuriranog NIP-a koji će biti dat na Javnu raspravu do kraja 2018.
8.	Direktiva 2004/42/EZ (VOC – isparljiva organska jedinjenja u premazima – «boje i lakovi»)	26	Vršiti efikasan inspekcijski nadzor nad tržištem (uvozom) boja, lakova i drugih vrsta premaza, koji sadrže isparljiva organska jedinjenja	UIP	Kontinuirano	REALIZOVANO	Izvršeno je ukupno 23 pregleda objekata, odnosno 282 vrste proizvoda - boje lakovi i razne vrste premaza koji sadrže VOC.

⁶ Obezbijedena kroz tehničku pomoć Roterdamske konvencije.

1.8. Buka

U podoblasti Buka, za izvještajni period predviđena je realizacija jedne obaveze u dijelu implementacije i ista je realizovana, te je stepen realizacije 100%.

PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPISA							
BUKA							
Br	Naziv EU propisa	Mjera		Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2002/49/EZ (buka u životnoj sredini - END)	1	Izrada Strateških karata buke za aglomeracije	Glavni grad Podgorica	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Skupština Glavnog grada Podgorice usvojila je Stratešku kartu buke za aglomeraciju Glavni grad Podgorica (Zaključak o usvajanju broj 02-030/18-707 od 12.09.2018.)

1.9. Civilna zaštita

U podoblasti Civilna zaštita, za izvještajni period predviđena je realizacija 2 obaveze (1 u dijelu transpozicije i 1 u dijelu implementacije) i obje su realizovane, te je stepen realizacije 100%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE							
CIVILNA ZAŠTITA							
Br	Naziv EU propisa	Mjera		Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Odluka 1313/2013/EU (Mehanizam za civilnu zaštitu)	1	Donošenje podzakonskog akta	MUP (DVS)	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Odluka o terminalnim tačkama mreže i grupama korisnika koji u vanrednim situacijama imaju pravo na terminalnu tačku mreže sa pravom prvenstva "I" (Broj: 07-131; Sjednica Vlade od 7.6.2018.)
PLAN PRIORITETNIH MJERA ZA IMPLEMENTACIJU PROPISA							
CIVILNA ZAŠTITA							
Br	Naziv EU propisa	Mjera		Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Odluka Komisije 2014/762/EU o utvrđivanju pravila za sprovođenje Odluke br. 1313/2013/EU o (Mehanizam za civilnu zaštitu)	2	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za Strategiju za smanjenje rizika od katastrofa	MUP (DVS)	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 20.12.2018.

1.10. Klimatske promjene

U podoblasti Klimatske promjene, za izvještajni period predviđena je realizacija 18 obaveza (15 u dijelu transpozicije i 3 u dijelu implementacije), od čega su realizovane 3 (u dijelu implementacije), što čini stepen realizacije od 16,67%.

PLAN MJERA ZA POSTIZANJE PUNE TRANSPOZICIJE						
KLIMATSKE PROMJENE						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2009/29/EZ kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ (Sistem trgovine emisija gasova sa efektom staklene bašte)	1 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Javna rasprava je sprovedena u periodu 23.11 - 14.12.2018. Nacrt Zakona upućen je na mišljenje Sekretarijatu za zakonodavstvo.
2.	Regulativa 749/2014/EU o strukturi i formatu izvještaja, načinu izvještavanja i pregledu izvještaja	2 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
3.	Regulativa Komisije br. 601/2012/EU (Izvještavanje o emisijama gasova sa efektom staklene bašte)	3 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
4.	Regulativa Komisije br. 600/2012/EU (Verifikacija izvještaja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte)	4 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
5.	Odluka Komisije 2011/278/EU (Alokacija emisijskih kvota)	5 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
6.	Regulativa Komisije 1031/2010/EU (Aukcije GHG emisijskih kvota)	6 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
7.	Regulativa 517/2014/EU (F-gasovi)	7 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
8.	Regulativa Komisije 389/2013/EU (Registar)	8 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
9.	Direktiva 2008/101/EZ (ETS Avijacija)	9 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
10.	Odluka Komisije 2009/450/EZ (Avijacija I)	10 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
11.	Regulativa br. 1005/2009/EZ (Supstance koje oštećuju ozonski omotač - ODS)	11 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
12.	Regulativa br. 525/2013/EU (Mehanizam monitoringa)	12 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
13.	Odluka br. 406/2009/EZ (Podjela napora)	13 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
14.	Direktiva 2009/30/EZ (Kvalitet goriva)	14 Donošenje Zakona	ME MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	
15.	Direktiva 1999/94/EZ (Informacije za potrošače)	15 Zakon o zaštiti klime	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	

PLAN IMPLEMENTACIJE – KLIMATSKE PROMJENE						
MMR						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Regulativa br. 749/2014/EU (Struktura i format izvještaja, način izvještavanja i pregled izvještaja). C(2014) 1539 – Delegirana regulativa Komisije kojom se utvrđuju materijalni uslovi za sistem popisivanja Unije i uzimanje u obzir promjena kod globalnog zagrijavanja i međunarodno dogovorenih smjernica za popisivanje u skladu sa Regulativom Br. 525/2013/EU	16 Obezbijediti strukturu i format izvještaja, način izvještavanja i pregled izvještaja MMR	MORT - DKP AZPŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o načinu izrade i sadržaju inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte („Službeni list Crne Gore“, br. 066/17 od 13.10.2018.) Godišnji plan prikupljanja podataka za izradu inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte za 2018.
SAOBRAĆAJ I GORIVA						
Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Rok	Status	Komentar
1.	Direktiva 2009/30/EZ o kvalitetu goriva i mehanizmu praćenja i smanjivanja emisija gasova sa efektom staklene bašte i Direktiva 2009/28/EZ o promociji energenata iz obnovljivih izvora	17 Uspostaviti kontrolu i računanje emisija gasova sa efektom staklene bašte	ME MORT - DKP AZPŽS	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Proračun emisija gasova sa efektom staklene bašte se radi u sklopu redovnog ažuriranja Inventara gasova sa efektom staklene bašte. Proračun GHG emisija tj. ažuriranje GHG inventara se sprovodi u okviru izrade Nacionalnih izvještaja o klimatskim promjenama i Dvogodišnjim izvještajima o klimatskim promjenama.
2.	Direktiva 1999/94/EZ o informacijama potrošača u vezi potrošnje goriva i emisijama CO ₂ prilikom kupovine novih automobila	18 Uspostaviti sistem informisanja o potrošnji goriva i emisijama CO ₂ prilikom kupovine novih automobila	MORT - DKP	IV kvartal 2018.	REALIZOVANO	Pravilnik o bližem sadržaju oznaka, vodiča, postera, displeja i promotivne literature i materijala o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida iz novih putničkih vozila („Službeni list Crne Gore“ br. 040/17 od 27.6.2017.) Vodič o potrošnji goriva za 2017. i 2018. godinu.

1.11. Horizontalne obaveze

Akcionim planom Strategije 2018-2020. za izvještajni period planirana je realizacija dvije horizontalne obaveze u dijelu implementacije, od čega je realizovana jedna, te je stepen realizacije 50%.

HORIZONTALNE OBAVEZE							
Br	Mjera		Institucija	Rok	Status	Komentar	
1.	Eko fond	1	Donošenje Odluke o osnivanju Eko fonda	MORT - DŽS	III kvartal 2018.	REALIZOVANO	Sjednica Vlade od 22.11.2018.
		2	Operativan Eko fond	MORT - DŽS	III kvartal 2018.	NEREALIZOVANO	Odluka o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, dok će isti početi sa radom danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata, što se očekuje u II kvartalu 2019.

2. Sumarni pregled

Akcionim planom Strategije 2018-2020. za izvještajni period planirana je realizacija **125 obaveza** (71 u dijelu transpozicije i 54 u dijelu implementacije), **od čega je realizovano 60 (48%)** i to 32 u dijelu transpozicije (45,07%) i 28 u dijelu implementacije (51,85%).

	Podoblast	Planirane obaveze			Realizovane obaveze			Stepen realizacije
		T:	I:	Ukupno	T:	I:	Ukupno	
1.	Horizontalno zakonodavstvo	8	10	18	4	4	8	44,44%
2.	Kvalitet vazduha	1	/	1	1	/	1	100%
3.	Upravljanje otpadom	13	7	20	2	2	4	20%
4.	Kvalitet vode	14	6	20	9	2	11	55%
5.	Zaštita prirode	2	12	14	1	5	6	42,86%
6.	Industrijsko zagadjenje	1	2	3	1	1	2	66,67%
7.	Hemikalije	16	10	26	13	8	21	80,77%
8.	Buka	/	1	1	/	1	1	100%
9.	Civilna zaštita	1	1	2	1	1	2	100%
10.	Klimatske promjene	15	3	18	/	3	3	16,67%
11.	Horizontalne obaveze	/	2	2	/	1	1	50%
	UKUPNO	71	54	125	32	28	60	48%